

Beantwoording vragen CDA over verwerking PMD

Datum: 5 september 2025

Vragen: Volgens de website van onze afvalverwerker is ongeveer 10 % van het ingezamelde PMD verwerkbaar tot bruikbare grondstoffen. Wat overblijft wordt samengeperst tot grote balen en getransporteerd naar Europese bedrijven, die gespecialiseerd zijn in de verwerking van deze rest afvalstromen. In de media is ook te lezen dat deze rest stromen weer naar derde landen gaan om daar gedumpt of verbrand te worden.

Hierover hebben wij de volgende vragen.

1. Is dit bij het college bekend?

Antwoord: Het college is niet bekend met de genoemde 10%. Om meer duidelijkheid te krijgen, is contact opgenomen met Regie Kunststoffen Nederland (RKN). RKN is een samenwerkingsverband tussen Midwaste – een coöperatieve vereniging van 15 regionale publieke afval- en reinigingsbedrijven, waaronder Cyclus – en HVC, een publiek afval- en energiebedrijf. RKN vervult een centrale rol in de organisatie van de verwerking van brongescheiden PMD-afval (Plastic, Metalen verpakkingen en Drinkpakken) voor circa 200 gemeenten in Nederland, waaronder ook de gemeente Oudewater.

In Nederland geldt voor PMD een systeem van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV). Dit houdt in dat producenten verantwoordelijk zijn voor de volledige levenscyclus van hun verpakkingen, inclusief inzameling, sortering en recycling.

Verpact voert deze verantwoordelijkheid namens de producenten uit en werkt daarbij samen met gemeenten om de nationale en Europese doelstellingen te behalen. De afspraken hierover zijn landelijk vastgelegd in de Ketenovereenkomst Verpakkingen, die tot stand is gekomen tussen Verpact en de VNG.

Volgens de meest recente rapportages van Verpact over 2023 (zie bijlage) zijn de recyclingpercentages per afvalstroom als volgt:

Deelstroom	Recyclepercentage 2023	Doelstelling 2023
<i>Plastic verpakkingsafval</i>	49%	44%
<i>Metaalverpakkingen</i>		
<i>Aluminium</i>	69%	60%
<i>Ferrometaal</i>	95%	80%
<i>Drankenkartons</i>	24%	34%

Recycling wordt gedefinieerd als het proces waarbij verpakkingsmateriaal na gebruik wordt ingezameld, gesorteerd en vervolgens omgezet in nieuwe grondstoffen of producten die opnieuw kunnen worden toegepast.

Ter aanvulling. De verwerking van verpakkingen in andere EU-landen doet geen afbreuk aan de kwaliteit van het hergebruik. Duitsland is bijvoorbeeld een belangrijke bestemming voor plastic verpakkingsafval, dankzij de aanwezigheid van geavanceerde recyclinginstallaties die voldoen aan strikte kwaliteits- en milieueisen.

2. Kan het college de zekerheid geven dat ons ingezamelde PMD uiteindelijk niet verbrand wordt of gedumpt wordt in een derde wereld land?

Antwoord: Het college kan niet volledig garanderen dat PMD-afval nooit buiten Europa wordt gedumpt maar Verpact neemt actieve maatregelen om dat risico te beperken door onder andere:

- *Samenwerking met België (Valipac): Verpact werkt samen met Valipac aan een certificeringssysteem voor recyclers van plastic buiten de EU.*
- *Recyclers buiten de EU moeten voldoen aan vergunningseisen, milieunormen, en veiligheidsvoorschriften.*
- *Er worden audits uitgevoerd om te controleren of deze normen worden nageleefd.*
- *Beperkte uitsluiting van twijfelachtige recycling: In het verslag over 2023 geeft Verpact aan dat 2% van de recycling buiten de EU niet is meegeteld, omdat de auditresultaten onvoldoende zekerheid boden*

Verpact streeft dus naar verantwoorde verwerking, maar absolute zekerheid is nog niet mogelijk.

3. Als inderdaad het laatste gebeurt (dumpen of verbranden), wat is dan nog het nut van het gescheiden inzamelen?

Het college herkent zich niet in het beeld dat in de vraagstelling wordt geschetst. De gescheiden inzameling van PMD blijft wat betreft het college waardevol en relevant. Het beëindigen van deze gescheiden inzameling zou bovendien de verdere ontwikkeling van de PMD-keten stagneren. Daarmee komt ook het toekomstperspectief voor hoogwaardige verwerking van deze belangrijke afvalstroom te vervallen.

Het verbeteren van de kwaliteit van ingezameld PMD-afval is een gezamenlijke prioriteit binnen de verpakkingketen. Alle betrokken partijen erkennen het belang hiervan. In de herziene Ketenovereenkomst Verpakkingen, die op 1 januari 2026 van kracht wordt en is gesloten tussen de VNG en Verpact, wordt hier expliciet op ingezet door onder andere:

- Uitfasering van slecht functionerende brengsystemen, om de inzamelkwaliteit structureel te verbeteren.*
- Kwaliteitsafhankelijke vergoedingen voor gemeenten: hoe beter het PMD-afval gescheiden en hoe minder vervuild, des te hoger de financiële compensatie.*
- Stimulering van het gebruik van gerecycled materiaal in verpakkingen, in lijn met Europese circulariteitsdoelstellingen.*

4. Welke actie gaat het college ondernemen (zie punt 3) om verbranden of dumpen te voorkomen.

Antwoord: Als lid van zowel de VNG als de AVU blijft het college erop toezien dat er duidelijke en bindende afspraken worden gemaakt over de hoogwaardige verwerking van PMD-afval, en dat deze ook daadwerkelijk worden nageleefd. Een belangrijk nieuw element in de Ketenovereenkomst Verpakkingen, die op 1 januari 2026 in werking treedt, is de oprichting van een onafhankelijke arbitragecommissie. Deze commissie kan bij geschillen over vergoedingen of kwaliteitsbeoordelingen bindende uitspraken doen, en vormt daarmee een belangrijk instrument om naleving van afspraken te waarborgen.

De kwaliteit van het ingezamelde PMD in de gemeente Oudewater is over het algemeen goed. Desondanks blijft het van belang om te blijven investeren in verdere kwaliteitsverbetering, zodat hoogwaardige recycling mogelijk blijft. Het college blijft zich hier actief voor inzetten, met specifieke aandacht voor de verzamelcontainers voor PMD, waar doorgaans de meeste vervuiling optreedt.